

Παραλογισμός με το ιατρείο της Χάλκης

Εδώ και έξι χρόνια, η επένδυση 500.000 ευρώ στο νησί παραμένει «ανενεργή», γιατί δεν έχουν μπει δύο υπογραφές για τη σύνδεση με πλεκτρικό! Καμία ανταπόκριση στις εκκλήσεις του δημάρχου Μ. Πατρού

Από την
ΕΛΕΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΔΗΜΟΥ

ΣΕ ΜΙΑ «κουκκίδα» των Δωδεκανήσων με 420 ανθρώπους, περίπου 20 ώρες μακριά (με το πλοίο της γραμμής) από την Πειραιά, ξεδιπλώνεται το μεγαλείο του ελληνικού παραλογισμού. Πριν από έξι χρόνια, όταν η άχροπη αποθήκη του Δήμου Χάλκης γκρεμίστηκε, ώστε να κτιστεί πολυδύναμο ιατρείο για τις ανάγκες των μόνιμων κατοίκων και των τουριστών, ουδείς φανταζόταν πως οι νησιώτες θα έμεναν, τελικά, με τους τέσσερις τοίχους! Κι όμως, οι μέρες (που περνούσαν) έγιναν χρόνια, τα χρώματα του κτιρίου άρχιον να ξεθωριάζουν και ξεκίνην οι πρώτες φθορές σε μια επένδυση-ανάσα για την τοπική κοινωνία, ύψους 500.000 ευρώ, που οποία περιορίστηκε στα... ντυσβάρια.

«Έχουμε ένα μεγάλο ιατρείο "του κουτιού", πλήρως εξοπλισμένο και σύγχρονο για τα δεδομένα του νησιού μας, το οποίο απλώς ανοιχοκλείνουμε κάθε τόσο, για να αεριστούν οι χώροι! Κάποια στιγμή, αναγκαστικά, αλλάζαμε για λίγο τη χρήση του, "φιλοξενώντας" 160 μετανάστες» λέει χαρακτηριστικά στην «Κυριακάτικη ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» ο δημάρχος Χάλκης, Μιχάλης Πατρός. Το έγγραφο που απέστειλε ο ίδιος στην 2η Υγειονομική

Περιφέρεια Πειραιώς και Αιγαίου, περιγράφοντας την κατάσταση από τις 2 Φεβρουαρίου 2017, έχει μείνει αναπάντητο. «Το οικόπεδο και το κτίριο ανήκουν στον δήμο, ωστόσο πρόκεπται για έργο της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, που ανήκει, βεβαίως, στο Νοοκομείο της Ρόδου. Για κάποιον ανεξήγητο λόγο δεν μπορούμε να το λεπιουργήσουμε, παρότι χρειάζονται μόνο μερικές υπογραφές, ώστε να συνδεθεί το πλεκτρικό ρεύμα» σημειώνει ο κ. Πατρός. Το ιατρείο διαθέτει ακόμα και κλινική βραχείας νοσηλείας, προθαλάμους για τους ασθενείς, έχωριστό γραφείο και τουαλέτα για τον γιατρό. «Μέχρι και τα αιρκοντίσιον έχουν τοποθετηθεί κανονικά, ενώ ο χώρος είναι προσβάσιμος για ΑμΕΑ με ειδικές ράμπες. Μιλάμε για "στολίδι"! Ήταν ένα από τα πρώτα μεγάλα έργα στη Χάλκη. Εγίνε σύνδεση με το αποχετευτικό σύστημα, μπάκε ρεύμα, αλλά, όταν τελείωσε τη δουλειά του ο εργολάβος, κόπτε π σύνδεση με τη ΔΕΗ. Ετσι, εγώ ανανέωσα τη θυεία μου, οι διοικήσεις στο Νοοκομείο Ρόδου άλλαζαν και παραμένουμε στο σημείο μπέν» περιγράφει ο δημάρχος.

Η Χάλκη, ο πληθυσμός της οποίας εκτοξεύεται τα καλοκαίρια στους 2.500 ανθρώπους, ενώ έκει ζουν μόνιμα 56 παιδάκια, εξυπρετείται σήμερα από το αγροτικό ιατρείο (με μία γιατρό), ωστόσο τους τελευταίους μήνες έσπι-

1, 2. Το εξωτερικό και το εσωτερικό του πολυδύναμου ιατρείου της Χάλκης, που παραμένει κλειστό, λόγω μη σύνδεσης με τη ΔΕΗ. 3. Το εσωτερικό του αγροτικού ιατρείου που λειτουργεί στο νησί. 4. Ο δημάρχος Μ. Πατρός. 5. Ο πρόεδρος των Γιατρών του Κόσμου, Νικήτας Κανάκης

ΚΙΝΗΤΡΟ

Δωρεάν στέγη σε όποιον έρθει

σαν «έδρα» στο μικρό νησί-δορυφόρο της Ρόδου οι Γιατροί του Κόσμου. «Το εξοργιστικό είναι ότι φτιάχαμε κάτι σπουδαίο και αφέθηκε στη μοίρα του. Ξωρίς να ξέρουμε καν το γιατί διατωνίζεται αυτή η κατάσταση. Δυστοχώς, φωνάζουμε για τα αυτονόπτα καταλήγει ο δημάρχος Χάλκης.

Η δημοτική αρχή Χάλκης ζητεί, ουσιαστικά, τη μετεγκατάσταση του αγροτικού ιατρείου στο καινούργιο και με όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό κτίριο του πολυδύναμου ιατρείου. Αυτό, όπως τονίζει ο δημάρχος Μιχάλης Πατρός, θα αποτελέσει σημαντικό κίνητρο για την προσέλκυση γιατρού στο νησί, καθώς θα μπορεί να μένει στο παλιό κτίσμα:

«Το ενοίκιο, όσο κι αν είναι στα νησιά, 150 ή 200 και 300 ευρώ, είναι σημαντικό έδρο για τους γιατρούς που έρχονται από άλλες περιοχές. Εμείς θα μπορούμε να τους εξασφαλίσουμε δωρεάν στέγη».

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΑΠΟ ΜΚΟ

«Η τοπική κοινωνία έμπλεξε σε μια διαχρονική γραφειοκρατία»

Από τον περασμένο Ιανουάριο έχει εγκατασταθεί στη Χάλκη (αφού αποχώρησε από το νησί της Τήλου) η μη κυβερνητική οργάνωση Γιατροί του Κόσμου, οι υπεύθυνοι των οποίων επίσης ζητούν να ξεκινήσει άμεσα η λειτουργία του πολυδύναμου ιατρείου. Εξάλλου, προθυμοποιούνται να πληρώνουν οι ίδιοι τους λογαριασμούς της ΔΕΗ. «As γίνει, επιτέλους, η σύνδεση! Το ρολόι υπάρχει ήδη - είναι μια απλή διαδικασία. Αν και μπορεί να λύσει πολλά προβλή-

ματα αυτός ο χώρος, φαίνεται ότι η τοπική κοινωνία έμπλεξε σε διαχρονική γραφειοκρατία γι' αυτή την απλή υπόθεσην. Με την υγειονομική περιφέρεια έχουμε πάντα καλή συνεργασία, αλλά σε αυτή την περίπτωση δεν έχουμε πάρει τις απαντήσεις που χρειαζόμαστε» αναφέρει, από την πλευρά του, ο πρόεδρος των Γιατρών του Κόσμου, Νικήτας Κανάκης.

Ο ίδιος επικοινώνει με τους αρμοδίους, ακούγοντας διάφορες εξηγήσεις, χω-

ρις, τελικά, να προχωρήσει τίποτα. «Αρχικά μας είπαν ότι το θέμα του ιατρείου στη Χάλκη πρέπει να ενταχθεί σε κάποιο πρόγραμμα. Σε κάθε περίπτωση, κάτι υπάρχει εδώ -ισως να είναι και πολύ απλό- που δεν το γνωρίζουμε». Πάντως, ήδη οι Γιατροί του Κόσμου στέκονται στη πλευρά των νησιωτών με δωρεάν παροχή ιατρικής βοήθειας και φαρμάκων, μέσω ενός στελεχωμένου ιατρείου, με έμπειρο ιατρό και νοσηλευτή.

«Έχουμε συνεργασία με ένα ελβετικό

ιδρυμα που χρηματοδοτεί τις δράσεις μας στα ελληνικά νησιά, όπου ο πληθυσμός στερείται πρόσβαση σε οργανωμένες υπηρεσίες Υγείας» επισημαίνει ο κ. Κανάκης. Και επηγει: «Το ένα πρόγραμμα που έχει ως έδρα τη Χάλκη αφορά επίσης τη Σύμη και τη Νίσυρο, καλύπτοντας τις ανάγκες των κατοίκων και σε φάρμακα. Αντίστοιχο πρόγραμμα τρέχει ήδη στη Φολέγανδρο, ενώ από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο σκοπεύουμε να κάνουμε το ίδιο στην Αμοργό».

Τζάμπα φιέστα για Πολάκη στο «Άγ. Ανδρέας»

«Επεράσαμ' όμορφα (όμορφα, όμορφα), μία παρέα γίναμε, δέσαμε μια χαρά» θα ήθελαν να... σιγοτραγουδήσουν προ πημερών τόσο η πηγεσία του υπουργείου Υγείας όσο και οι υπεύθυνοι του Γενικού Νοσοκομείου Πατρών «Ο Άγιος Ανδρέας», όμως λογάριαζαν χωρίς τους εργαζομένους! Η τελετή εγκαινίων νέου κτιρίου στο νοσοκομείο στις 5 Ιουλίου κύλησε «λάθος» (ο Παύλος Πολάκης δεν εμφανίστηκε, και έτσι οι εργαζόμενοι ξεσπάθωσαν κατά του γενικού γραμματέα του υπουργείου Γιώργου Γιαννόπουλου, ενώ την επόμενη μέρα έκλεισε η Νεφρολογική Κλινική κ.λπ.), αν και είχε γίνει προσεκτική προετοιμασία, κόστους 3.500 ευρώ μόνο για τα προϊόντα catering, όπως αλμυρές «μπουκίτες» και γαλλικός καφές!

«Βλέπετε, περίμεναν τον κ. Πολάκη. Όμως οι εργαζόμενοι ετοίμαζαν θερμή υποδοχή και δεν τόλμησε να παραστεί» υποστηρίζει η Ομοσπονδία Εργαζομένων στα Δημόσια Νοσοκομεία, καταγγέλλοντας «φιέστα

προς τέρψην Πολάκη» όταν το νοσοκομείο «ψυχορραγεί». Σύμφωνα με την ΠΟΕΔΗΝ, το νοσοκομείο «δεν έχει ούτε cents να αγοράσει υλικά, δεν έχει χρήματα να αγοράσει αυτόματη σκούπα καθαρισμού ίσης αξίας με τη φίέστα, δεν έχει χρήματα να αγοράσει μπλούζες σε γιατρούς και νοσηλευτές, η Καρδιολογική δεν έχει μελάνι προκειμένου να εκτυπωθούν τα holter ρυθμού».

Όπως και να 'χει, για τις ανάγκες της τελετής εγκαινίων του πολυώροφου κτιρίου του νοσοκομείου π διοίκηση στη σχετική πρόσκληση ενδιαφέροντος ψητούσε προσφορά για την τροφοδοσία-catering προϋπολογισμού 3.500 ευρώ. Όπως αναφερόταν στο έγγραφο, «θα γίνει διάθεση των εξής: 100 καθίσματα, 4 τραπέζια μακρόστενα μπουφέ, τέντες (ανάλογες), 1 αναλόγιο, 1 βάθρο, 1 μικροφωνική εγκατάσταση, 600 αλμυρά κεράσματα, γαλλικός καφές, 200 ποτήρια γυάλινα, 800 ποτήρια μιας χρήσεως».

Ε.Ε.

Άλλη μία... TOMY στην Υγεία

Η «Κ» παρουσιάζει το πώς θα λειτουργεί το νέο σύστημα

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Αυστηρό σύστημα παραπομπών σε εξειδικευμένους γιατρούς και νοσοκομεία, με «πριμοδότηση» του δημόσιου τομέα και σε βασικό ρόλο τον οικογενειακό γιατρό, εισάγει το πρωθυπουργείο νέο σύστημα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, π. εφαρμογή του οποίου σχεδιάζεται να ξεκινήσει από τον Σεπτέμβριο. Σύμφωνα με το νέο σύστημα, κάθε πολίτης πρέπει να εγγράφεται στην Τοπική Μονάδα Υγείας, ένα είδος ιατρείου της γειτονιάς, που θα «φιλοξενεί» τον οικογενειακό γιατρό-παιδιάτρο. Αυτός θα παρακολουθεί την υγεία του πολίτη –πρόληψη, διάγνωση, θεραπεία– και εφόσον χρειάζεται θα παραπέμψει για εξειδικευμένη φροντίδα στο κέντρο υγείας ή στο νοσοκομείο. Σε πρώτη φάση θα αναπτυχθούν 239 Τοπικές Μονάδες Υγείας (TOMY) σε περίπου 70 αστικές περιοχές, καλύπτοντας σχεδόν το ένα τρίτο του πληθυσμού της χώρας. Η «Κ» περιγράφει το πώς θα λειτουργεί το νέο σύστημα για τους πολίτες απαντώντας σε ερωτήσεις.

1. Πώς θα οργανωθεί η νέα Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας;

Το νέο σύστημα είναι διαρθρωμένο σε δύο επίπεδα. Στο πρώτο παρέχονται υπηρεσίες από τις Τοπικές Μονάδες Υγείας (TOMY). Σε αυτές «εδρεύουν» οι Ομάδες Υγείας που αποτελούνται από γιατρούς γενικής ιατρικής, παθολογίας και παιδιατρικής (οικογενειακοί γιατροί), νοσηλευτές, επισκέπτες υγείας, κοινωνικό λειτουργό και διοικητικό προσωπικό. Στο δεύτερο επίπεδο παρέχονται υπηρεσίες από τα κέντρα υγείας και τις μο-

νάδες του ΠΕΔΥ που μετονομάζονται και αυτές κέντρα υγείας. Αυτά παρέχουν υπηρεσίες εξωνοσοκομειακής και εξειδικευμένης φροντίδας, έκτακτων και επειγόντων περιστατικών, οδοντιατρικής φροντίδας, εργαστηριακού και απεικονιστικού ελέγχου, φυσικοθεραπείας, εργοθεραπείας και λογοθεραπείας, κοινωνικής ιατρικής, προαγωγής υγείας κ.ά.

2. Ποιες υπηρεσίες παρέχονται από τις TOMY;

Οι TOMY λειτουργούν ως μονάδες οικογενειακής ιατρικής, με εγγεγραμμένο πληθυσμό ευθύνης.

Αυστηρές παραπομπές, πριμοδότηση δημόσιου τομέα, βασικός ρόλος για τον οικογενειακό γιατρό.

Θα λειτουργούν από τις 7 το πρωί έως τις 8 το απόγευμα. Σκοπός τους, μεταξύ άλλων, είναι η συστηματική παρακολούθηση της υγείας του πληθυσμού ευθύνης τους, η εκπόνηση και υλοποίηση παρεμβάσεων προαγωγής και αγωγής υγείας του πληθυσμού που καλύπτουν και η κατ' οίκον φροντίδα υγείας.

3. Ποια είναι τα καθήκοντα του οικογενειακού γιατρού;

Κάθε οικογενειακός γιατρός έχει την ευθύνη 2.000 εγγεγραμμένων ενηλίκων και κάθε οικογενειακός παιδιατρός την ευθύνη 1.500 παιδιών. Αναλαμβάνει την παρακολούθηση της κατάστασης της υγείας των εγγεγραμμένων πολιτών, τη διάγνωση, την επίλυση προβλημάτων υγείας με την κατάλληλη

θεραπευτική αγωγή, τη συμπλήρωση και τακτική ενημέρωση του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας των ασθενών του, καθώς και την παραπομπή των πολιτών σε εξειδικευμένη φροντίδα (κέντρο υγείας, νοσοκομείο, ειδικό γιατρό) όταν αυτή απαιτείται. Στις περιοχές που δεν καλύπτονται από TOMY, ρόλο οικογενειακού γιατρού μπορεί να αναλάβει και ιδιώτης γιατρός συμβεβλημένος με τον ΕΟΠΥΥ, ο οποίος θα δέχεται τους πολίτες στο ιατρείο του.

4. Πώς θα γίνεται η πρόσβαση σε υπηρεσίες Υγείας;

Ο πολίτης εγγράφεται υποχρεωτικά στην TOMY και στον οικογενειακό γιατρό. «Μετεγγραφή» από έναν οικογενειακό γιατρό σε άλλο επιτρέπεται μία φορά κατ' έτος, όταν πρόκειται για την ίδια περιοχή, και δύο φορές όταν πρόκειται για διαφορετική περιοχή. Απευθύνεται στον οικογενειακό γιατρό και στην TOMY για κάποιο πρόβλημα υγείας που μπορεί να παρουσιάσει, καθώς και για προληπτικό έλεγχο. Σε περίπτωση ενός έκτακτου προβλήματος υγείας (π.χ. οξύς πόνος), έχει την ευχέρεια να απευθυνθεί είτε στον οικογενειακό γιατρό είτε απευθείας στο κέντρο υγείας ή στο νοσοκομείο. Με εξαίρεση τα επείγοντα περιστατικά, η πρόσβαση σε κέντρο υγείας και νοσοκομεία γίνεται κατόπιν παραπομπής από τον οικογενειακό γιατρό. Πάντως, τους χρόνιους πάσχοντες θα εξακολουθούν να παρακολουθούν οι θεραπόντες ιατροί τους, κατόπιν ενημέρωσης και του οικογενειακού γιατρού, ενώ το ίδιο θα ισχύει και σε άλλες «ευαίσθητες» περιπτώσεις (π.χ. γυναικολογικός έλεγχος).

Πρόσβαση σε καινοτόμα φάρμακα

Πρόσβαση των ασθενών με σοβαρές παθήσεις σε όλες τις καινοτόμες θεραπείες ανεξάρτητα από το εάν αυτές εμπεριέχονται στη θετική λίστα με τα συνταγογραφούμενα φάρμακα, δίνει το υπουργείο Υγείας. Ο υπουργός Ανδρέας Ξανθός εξέδωσε εγκύκλιο, σύμφωνα με την οποία μπορούν να εισάγονται στη χώρα και να αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ σκευάσματα που αφορούν σε νόσους απειλητικές για τη ζωή ή που μπορούν να προκαλέσουν ανίκεστο βλάβη στην υγεία,

ακόμα και εάν αυτά δεν πληρούν τα κριτήρια για να περιληφθούν στη θετική λίστα. Για την πρόσβαση των ασθενών σε αυτές τις θεραπείες απαιτείται εξατομικευμένη κρίση από την Ειδική Επιτροπή Θετικής Λίστας, βάσει αυστηρών επιστημονικών κριτηρίων (ιστορικό ασθενούς, εργαστηριακές εξετάσεις, βιβλιογραφικές αναφορές κ.ά.). Η σχετική αίτηση από ασθενείς και γιατρούς μπορεί να υποβληθεί και ηλεκτρονικά στη διεύθυνση excpositivelist@eopyy.gov.gr.

Το αέριο γέλιου που προκαλεί κλάματα

»18

Σαφάρι των αρχών στις τουριστικές περιοχές που κατάσχουν χιλιάδες αμπούλες

Επικίνδυνα διαδίδεται στην Ελλάδα το «αέριο του γέλιου»

Αντί για γέλιο, πονοκέφαλο έχει προκαλέσει στην Ελληνική Αστυνομία η νέα "μόδα" με τα μπαλόνια και τις αμπούλες που περιέχουν πρωτοξείδιο του αζώτου ή όπως είναι διαδεδομένο "αέριο του γέλιου".

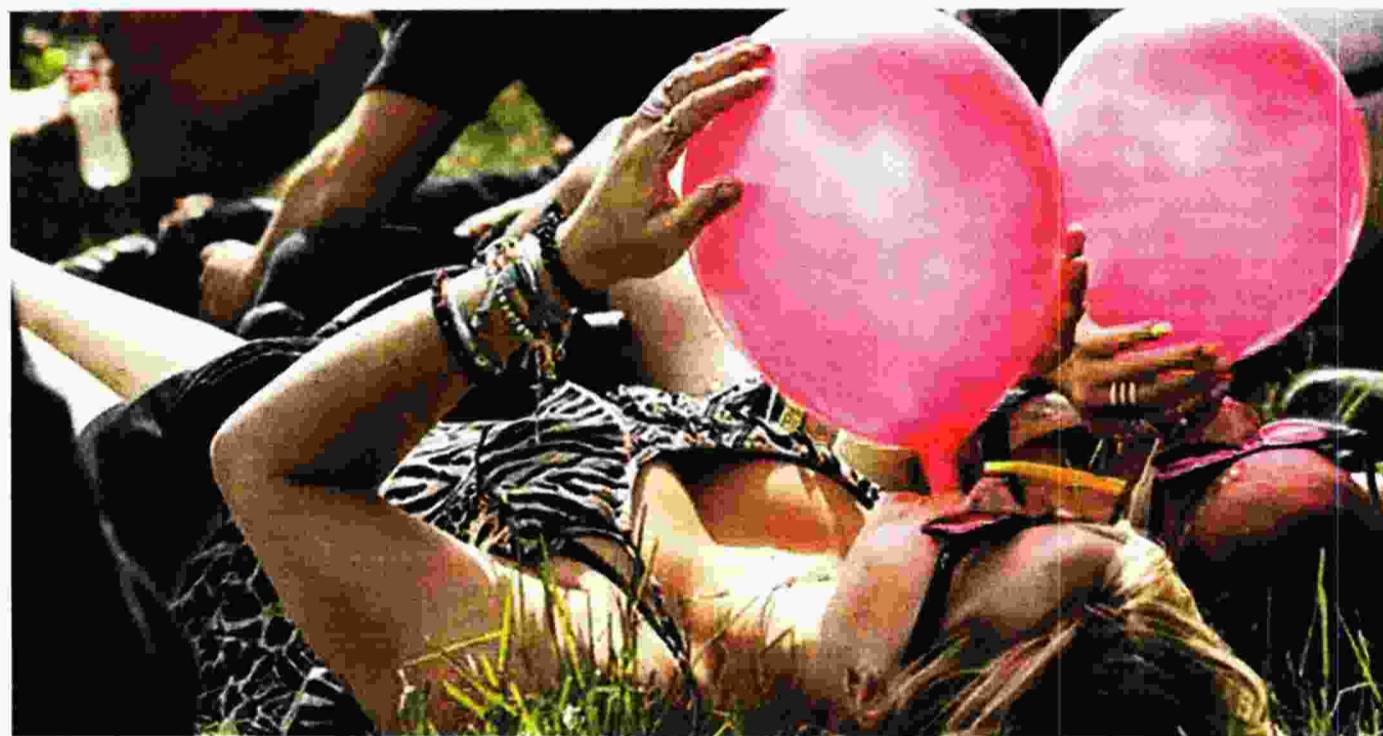
Της Κικής Τσάνη

Πρόκειται για μία νεανική τρέλα που ξεκίνησε από τα ξέφρενα πάρτι στους δρόμους της Βρετανίας και εξαπλώνεται ταχύτατα στην υπόλοιπη Ευρώπη, με το πρώτο θύμα στα Μάλια της Κρήτης, που είναι μία 18χρονη τουρίστρια. Οι ειδικοί συγκαταλέγουν το συγκεκριμένο αέριο στην ευρεία γκάμα των ναρκωτικών, αλλά σε αντίθεση με τις υπόλοιπες απαγορευμένες ουσίες είναι νόμιμο!

Εξαιτίας της φύσης του αερίου του γέλιου, οι χρήστες του, ο αριθμός των οποίων μεγαλώνει συνεχώς, το θεωρούν εντελώς ακίνδυνο, καθώς ούτε το καπνίζουν αλλά ούτε και το προσλαμβάνουν με ενέσιμη μορφή. Το αέριο του γέλιου, που είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για την ιατρική και την οδοντιατρική, το τελευταίο διάστημα κυκλοφορεί πολύ σε μπαλόνια και απευθύνεται κυρίως σε νέους, που συχνά το συνδυάζουν με αλκοόλ ή και άλλες ναρκωτικές ουσίες, θέτοντας σε κίνδυνο τη ζωή τους.

"Επειδή το αέριο του γέλιου είναι νόμιμο, διάκινείται ελεύθερα και πλέον ανεξέλεγκτα. Είναι απαραίτητο να ληφθούν μέτρα, καθώς δεν υπάρχει καμία ενημέρωση, ειδικότερα από άτομα μικρότερης ηλικίας για τους κινδύνους που εγκυμονεύ για τον οργανισμό αυτή η ουσία" είπε στη "ΜΤΚ" ο τοξικολόγος Νίκος Ράικος. Οι παρενέργειες που προκαλούν οι ουσίες όπως το αέριο του γέλιου διαφέρουν ανάλογα με την ποσότητα αλλά και τη μείζη του με άλλες ουσίες, όπως εξηγούν επιστήμονες. Το αέριο του γέλιου, που είναι άχρωμο και με γλυκιά μυρωδιά και γεύση, είναι γνωστό για το αίσθημα ευφορίας που προκαλεί για λίγα δευτερόλεπτα ή λεπτά από τη στιγμή που θα το εισπνεύσει κάποιος. Ο χρήστης νιώθει ευθυμία, γελάει διαρκώς, ενώ ανεβαίνει η αδρεναλίνη του. Γι' αυτόν το λόγο συναντάται κυρίως σε νυχτερινά μαγαζιά, για να προκαλεί κέφι.

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ
Ενδεικτικό είναι ότι το πρωτοξείδιο του

Η σοφή ρήση των γονιών μας ότι τα πολλά γέλια καταλήγουν σε κλάματα βρίσκει δικαίωση στον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί το λεγόμενο "αέριο του γέλιου", που δυστυχώς αποτελεί τη μόδα του φετινού καλοκαιριού.

αζώτου χρησιμοποιείται ως επιπαχνητική ουσία στους κινητήρες των αγωνιστικών αυτοκινήτων αλλά και από χαραροπλάστες για να φουσκώνει ευκολότερα η κρέμα σαντιγή. Πολύ χρήσιμο είναι όμως στην ιατρική, καθώς χρησιμοποιείται ως πρόσθιτο ναρκωτικό από αναισθησιολόγους αλλά και στην οδοντιατρική ως αναλγητικό, αφού μετριάζει τον πόνο κατά τις διαδικασίες αφαίρεσης δοντιών. Παυσίπονες ιδιότητες έχει και σε άλλες χειρουργικές επεμβάσεις, ενώ σε περιπτώσεις εμφράγματος χρηγείται στον ασθενή για να προκαλέσει αγγειοδιαστολή. Όλα αυτά όμως σταν χρησιμοποιείται με μέτρο και από ειδικούς, καθώς η αλόγιστη εισπνοή του αερίου του γέλιου, σύμφωνα με τον κ. Ράικο, "ρίχνει την πίεση του αίματος και προκαλεί υποξία, ενώ αν η δόση είναι υπερβολική, μπορεί να οδη-

γήσει σε αναπνευστική καταστολή. Αν δεν οξυγονωθεί ο εγκέφαλος, θα υπάρξουν και μη αναστρέψιμες βλάβες", τονισε.

Το αέριο φέρνει τον χρήστη σε κατάσταση "μέθης" και γλυκιάς ζάλης, καθώς διαλύεται στο αίμα και μειώνει την ποσότητα οξυγόνου που φτάνει στα ζωτικά όργανα και τον εγκέφαλο. Επειδή όμως κυκλοφορεί σε μέρη που συνδυάζεται με άλλες ουσίες και αλκοόλ, ενώ εισπνέεται και επιπόλαια από τους νέους που το θεωρούν ακίνδυνο, δεν είναι λίγα τα κρούσματα ατόμων που μεταφέρονται στο νοσοκομείο ή, σε ακραίες περιπτώσεις, χάνουν τη ζωή τους από τη χρήση του.

Πολύ συχνές είναι οι επισκέψεις σε ιατρικά κέντρα εξαιτίας δηλητηριάσεων, ενώ υπάρχουν και πιο σοβαρά περιστατικά

όπως η περίπτωση της 18χρονης Βρετανίδας στα Μάλια της Κρήτης, η οποία κατά τη διάρκεια μιας εξόδου της εισπνευσε αέριο γέλιου σε συνδυασμό με κατανάλωση αλκοόλ και έπειτα από μία ώρα κατέρρευσε. Αμέσως διακομίστηκε στο νοσοκομείο όπου διέμεινε σε κωματώδη κατάσταση από τις 11 μέχρι τις 17 Ιουλίου και διαγνώστηκε τελικά με σηψαιμία από μηνιγγίτιδα. Η είδηση της νοσηλείας της κοπέλας έφερε στο φως λεπτομέρειες για το πρωτοξείδιο του αζώτου, ωστόσο στο εξωτερικό, που είναι ιδιαίτερα διαδεδομένο, έχουν υπάρξει και περιστατικά που κατέληξαν στο θάνατο. Η επικινδυνότητά του γίνεται ακόμα πιο εμφανής από το γεγονός ότι η χρήση του σε ένα βρέφος σε κέντρο της Αυστραλίας πέρυσι το καλοκαίρι επέφερε τον ακαριαίο θάνατό του.

Συναγερμός στις τουριστικές περιοχές

Η περίπτωση της 18χρονης και το γεγονός ότι το αέριο του γέλιου, που γίνεται όλο και πιο δημοφιλές στην Ελλάδα, έθεσε σε συναγερμό τις αρχές, με αποτέλεσμα να ξεκινήσει σαφάρι για την απομάκρυνσή του από τα ελληνικά τουριστικά καταστήματα, όπου κυρίως πωλείται. Σε περιοχές όπου φιλοξενείται μαζικός πληθυσμός από τη Βόρεια Ευρώπη και ειδικά από τη Μεγάλη Βρετανία βρέθηκαν υπερβολικά

μεγάλες ποσότητες αμπούλων σε νυχτερινά καταστήματα. Συγκεκριμένα, στην Κέρκυρα βρέθηκαν 2.437 μεταλλικές αμπούλες που περιείχαν αέριο γέλιου, ενώ συνελήφθησαν τέσσερις έλληνες και δύο αλλοδαποί ιδιοκτήτες καταστημάτων. Συλλήψεις έγιναν ακόμα το τελευταίο διάστημα στη Ρόδο, τη Ζάκυνθο για 6.500 αμπούλες, αλλά και στην Αγία Νάπα της Κύπρου. Στην Κεντρική Μακεδονία ο εισαγγε-

λέας Εφετών Λευτέρης Μιχαπλίδης ζήτησε να γίνουν έλεγχοι - σκούπα στα τουριστικά καταστήματα της Πιερίας, της Χαλκιδικής και της Θεσσαλονίκης, με αιφνιδιαστικές εφόδους, προκειμένου να τιμωρηθούν οι παραβατικές συμπεριφορές και να μπει ένα τέλος στη φρενίτιδα που επικρατεί με το αέριο το γέλιου, του νόμιμου ναρκωτικού, που χρήση του οποίου έχει πολλές παρενέργειες.

Τι καταγγέλλουν οι επιστημονικοί φορείς και γιατί ζητούν την απόσυρσή του

Πρόχειρο κι επικίνδυνο το σχέδιο νόμου για

Πρόχειρο και επικίνδυνο για τη δημόσια Υγεία χαρακτηρίζουν οι επιστημονικοί φορείς το σχέδιο νόμου για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ) που κατέθεσε στη Βουλή η ηγεσία του υπουργείου. Όπως επισημαίνουν, πρόκειται για ένα σχέδιο που αντιμετωπίζει σοβαρές αδυναμίες, αφού δεν διασφαλίζει την πρόσβαση όλων των πολιτών σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας.

Της Νικολέττας Μπούκα
nikolettabouka@yahoo.gr

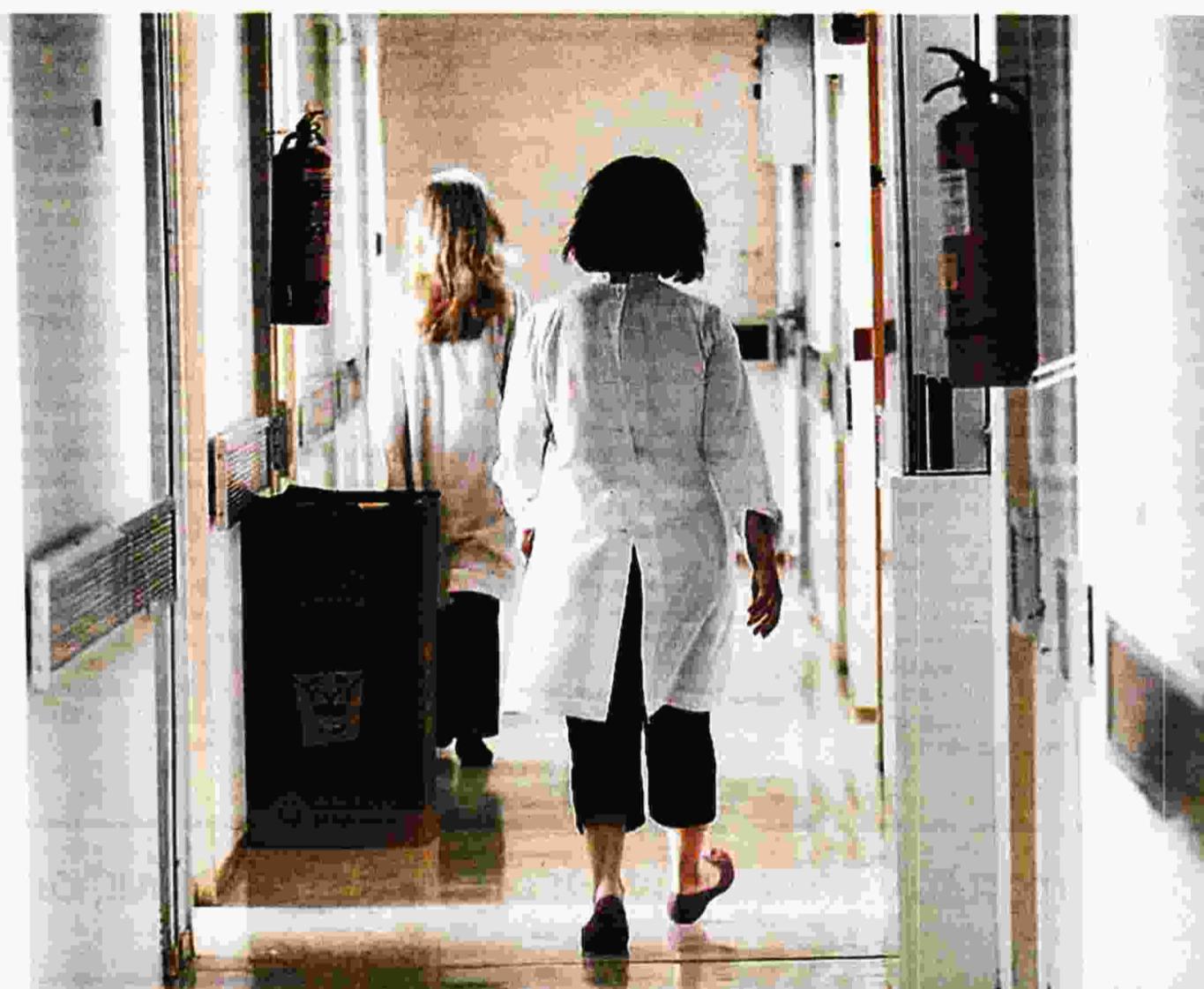
Επιπλέον, στερεί από τους πολίτες την ελεύθερη επιλογή γιατρού, ενώ η χρηματοδότηση του όλου εγχειρήματος έχει εξασφαλιστεί μέσω ΕΣΠΑ με το ποσό των 140 εκατ. ευρώ μόνο για δύο χρόνια. Αυτό σημαίνει ότι όταν τα κοινωνικά κονδύλια εξαντληθούν, το σύστημα θα καταρρεύσει.

Την ίδια στιγμή, οι γιατροί καταγγέλλουν ότι το σχέδιο νόμου δίνει τη δυνατότητα σε μη γιατρούς να εκτελούν ιατρικές πράξεις, ενώ δεν διασφαλίζει αξιοπρεπείς αμοιβές αντίστοιχες της προσφοράς τους.

"Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν αφορά το σύνολο του ελληνικού πληθυσμού, καθώς θα καλύψει μόνο 3.000.000 ασθενείς για τους οποίους προβλέπει κατά προτεραιότητα πρόσβαση στο Ε.Σ.Υ. χωρίς να καθορίζει πώς και ποιοι θα επιλεγούν", δηλώνει στη "Θ" ο πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης (ΙΣΘ), Αθανάσιος Εξαδάκτυλος.

Παράλληλα, εξηγεί ότι το νομοσχέδιο περιορίζει και την ελευθερία επιλογής γιατρού, ερχόμενο σε αντίθεση με τις συνήθειες των Ελλήνων. Αυτό σημαίνει, ότι αν ο γιατρός που θα τον εξετάσει δεν τον παραπέμψει στην ειδικότητα που χρειάζεται ο ασθενής για το πρόβλημά του, τότε είτε θα πρέπει να πληρώσει από την τοσέπη του και να παει στο γιατρό που θέλει, είτε να ταλαιπωρηθεί.

"Επίσης, οι πολίτες οφείλουν να γνωρίζουν ότι αυτό που παρουσιάζεται είναι πέραν των δυνατοτήτων του συστήματος κι ελπίζουμε να μην έχει επιπτώσεις στην υγεία των ασθενών", επισημαίνει ο κ. Εξαδάκτυλος και προσθέτει ότι "η χρηματοδότηση του όλου εγχειρήματος θα

Οι επιστημονικοί φορείς τονίζουν πώς το σχέδιο νόμου για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ) που κατέθεσε στη Βουλή η ηγεσία του υπουργείου αντιμετωπίζει σοβαρές αδυναμίες, αφού δεν διασφαλίζει την πρόσβαση όλων των πολιτών σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας.

γίνει μέσω ΕΣΠΑ και για διάστημα δύο ετών. Από κει και πέρα κανείς δεν ξέρει τι θα συμβεί. Οι πιο αισιόδοξοι ελπίζουν σε επέκταση της χρηματοδότησης για άλλα δύο έτη".

ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

Όπως εξηγεί ο κ. Εξαδάκτυλος, η Ελλάδα διαθέτει πολλούς ειδικούς γιατρούς, κάτι το οποίο δεν εκμεταλλεύεται και δεν χρησιμοποιεί το προτεινόμενο σύστημα ΠΦΥ. Αντίθετα, υιοθετεί περισσότερο ένα σύστημα ΠΦΥ ανάλογο της Βρετανίας το οποίο ιδρύθηκε αμέσως μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο όταν οι γιατροί ήταν ελάχιστοι ή αντίστοιχο του σοβιετικού μοντέλου που λειτουργούσε με γιατρούς δύο ταχυτήτων. Υπήρχαν ειδικοί με 12 χρόνια οπουδών (6 χρόνια πτυχιού κι έξι ειδικότητα) και ειδικοί με 6 χρόνια οπουδών (4 χρόνια πτυχιού και 2 χρόνια ειδικότητα).

"Το υπουργείο, γνωρίζοντας ότι δεν θα προσελκύσει γιατρούς, δίνει τη δυ-

νατότητα στο παραϊατρικό προσωπικό να εκτελεί ιατρικές πράξεις. Στόχος του υπουργείου είναι να υπάρξει διαχείριση προσλήψεων -με ταχύρυθμες διαδικασίες- πρωσωπικού που λείπει από τα νοσοκομεία (βοηθητικό πρωσωπικό) ή δεν χρειάζεται (διοικητικό πρωσωπικό) και να παρέχει προνομιακή μεταχείριση σε πολίτες, οι οποίοι θα νιώθουν υποχρεωμένοι έναντι του συστήματος", δηλώνει ο πρόεδρος του ΙΣΘ.

Σύμφωνα με τον ίδιο, το δεύτερο "αγκάθι" σχετίζεται με την επιλογή του ιατρικού πρωσωπικού που θα στελεχώσει τις μονάδες αυτές, η οποία δεν θα γίνεται με τους όρους επιλογής που ισχύουν στο ΕΣΥ. Αντίθετως, η επιλογή θα γίνεται μέσω ΥΠΕ με θεωρητικά διαβλητή διαδικασία.

Ένας παραλογισμός είναι και οι αμοιβές που προβλέπονται για τους γιατρούς που θα ενταχθούν στο σύστημα έναντι των απαιτήσεων. Οι αμοιβές είναι πολύ χαμηλές χωρίς να δίνουν κανένα ουσιώδες κίνητρο, ενώ οι απαιτήσεις υψηλές.

ΑΝΑΧΡΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟ

"Απ' όλα τα σχέδια για την ΠΦΥ από το 1974 μέχρι σήμερα, το συγκεκριμένο είναι ό,τι πιο πρόχειρο, αναχρονιστικό, ιδεοληπτικό και ακατάλληλο υπάρχει. Δεν αναμένουμε να αποδώσει τίποτα. Δεν εκμεταλλεύεται ούτε χρησιμοποιεί τις δομές που υπάρχουν στα υφιστάμενα ιατρεία και συμπληρώνει το σύστημα συμβάσεων του ΕΟΠΥΥ, το οποίο επί έξι χρόνια δοκιμάζεται και αποτυγχάνει. Δυστυχώς, η πολιτική ηγεσία επαναλαμβάνει τα λάθη της με αυξημένη αυτοπεποίθηση. Το σύστημα αυτό είναι κάτι αντίστοιχο των ΚΕΠ Υγείας που οργάνωσε η ΚΕΔΕ. Πρόκειται για μια ψευδεπίγραφη ΠΦΥ", ξεκαθαρίζει ο κ. Εξαδάκτυλος.

Την απόσυρση του σχεδίου νόμου για τη μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας που κατατέθηκε στη Βουλή χωρίς να προηγηθεί διάλογος με τους επιστημονικούς φορείς ζητεί ο Ιατρικός Σύλλογος Αθηνών (ΙΣΑ). Όπως καταγγέλλει, είναι ένα πρόχειρο νομο-

την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας

θέτημα που έχει σοβαρές αδυναμίες, καθώς δεν διασφαλίζει την πρόσβαση όλων των ασθενών σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας.

"Με το συγκεκριμένο νομοθέτημα θεομοθετείται η αντιπόληση του ιατρικού επαγγέλματος που εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία. Ο ΙΣΑ θεωρεί απαράδεκτο ότι επιτρέπεται σε φαρμακοποιούς να πραγματοποιούν ιατρικές πράξεις, ενώ δίνεται η δυνατότητα συνταγογράφησης ιατρικών εξετάσεων σε μαίες. Την ώρα που στις υπόλοιπες χώρες του κόσμου τηρείται ευλαβικά η απαγόρευση της χορήγησης φαρμάκων χωρίς ιατρική συνταγή, στη χώρα μας θεομοθετείται η τέλεση ακόμα και ιατρικών πράξεων από μη γιατρούς", καταγγέλλει ο ΙΣΑ και συμπληρώνει ότι "πρόκειται για μια δραματική υποβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας. Το υψηλά εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό της χώρας μας οδηγείται στη μετανάστευση και στελέχωνται τα συστήματα υγείας των άλλων χωρών, ενώ η υγεία των ελήνων ασθενών παραδίδεται σε μη ιατρούς".

ΝΑΙ ΜΕΝ, ΆΛΛΑ

Πάντως, ο ΙΣΑ παραδέχεται ότι η θέσπιση του οικογενειακού γιατρού είναι πρός τη θετική κατεύθυνση υπό την προϋπόθεση ότι θα παρακολουθεί τον ιατρικό φάκελο του ασθενούς.

"Είμαστε αντίθετοι σε οποιαδήποτε μορφή gatekeeping (υποχρεωτική παραπομπή) που θέτει εμπόδια στην πρόσβαση των ασθενών στους γιατρούς που έχουν ανάγκη. Ζητούμε την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων για όσους ιατρούς το επιθυμούν και τη διασφάλιση αξιοπρεπών αμοιβών αντίστοιχων της προσφοράς τους", τονίζει ο ΙΣΑ.

Επίσης, σε θετική κατεύθυνση είναι η υπογραφή συλλογικών συμβάσεων μέσω των Ιατρικών Συλλόγων, που αποτελεί ένα πάγιο αίτημα του ΙΣΑ, ο οποίος δικαιώθηκε μετά από αγώνες πολλών ετών. Ωστόσο, ο ΙΣΑ τονίζει ότι η εξαίρεση των οικογενειακών ιατρών από τη συλλογική σύμβαση "εγείρει εύλογα ερωτηματικά για την σκοπιμότητα που εξυπηρετεί. Ζητούμε να επεκταθούν οι συλλογικές συμβάσεις για τους οικογενειακούς ιατρούς, καθώς και για όλο το φάσμα των ιατρικών ειδικοτήτων".

"Με το συγκεκριμένο νομοθέτημα δημιουργείται ένα συγκεντρωτικό και κρατικούτατο σύστημα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, χαμηλού κόστους, το οποίο εγκυμονεί κινδύνους για τη δημόσια υγεία, καθώς βάζει τις βάσεις για την παράνομη άσκηση της ιατρικής από επαγγελματίες που δεν διαθέτουν το γνωστικό αντικείμενο. Καθώς μάλιστα, δεν έχει διασφαλιστεί η απαραίτητη χρηματοδότηση, θα καταρρέψει όταν εξαντληθούν

"Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν αφορά το σύνολο του ελληνικού πληθυσμού, καθώς θα καλύψει μόνο 3.000.000 ασθενείς για τους οποίους προβλέπει κατά προτεραιότητα πρόσβαση στο Ε.Σ.Υ. χωρίς να καθορίζει πώς και ποιοι θα επιλεγούν", δηλώνει στη "Θ" ο πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης (ΙΣΘ), Αθανάσιος Εξαδάκτυλος.

τα κοινοτικά κονδύλια", δηλώνει ο πρόεδρος του ΙΣΑ, Γιώργος Πατούλης.

Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και ο Ιατρικός Σύλλογος Πατρών, ο οποίος, σε ανακοίνωσή του, ζητεί την απόσυρση του νομοσχεδίου. "Όπως επισημαίνει η πρόεδρος του Συλλόγου, Άννα Μαστοράκου, το υπουργείο Υγείας δεν υιοθέτησε καμία από τις πάνιες θέσεις του ιατρικού κόσμου. Αντιθέτως, προσφέρει "ειδική" συλλογική σύμβαση-παγίδα με Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο-Ιατρικούς Συλλόγους, έχοντας σκοπό να εγκλωβίσει τους Συλλόγους στη μέγγενη της περικοπής του αριθμού των συμβάσεων στους ειδικούς ιατρούς, στη διαμεσολάβηση για εξασφάλιση της ελάχιστης κάλυψης ιατρού ανά ειδικότητα και για την άρση "κοινοπρακτικών λογικών" από τους ιατρούς, οι οποίοι αρνούνται να απασχολούνται με απαξιωτικούς όρους εργασίας, χωρίς καν να είναι γνωστοί οι δροί της σύμβασης, οι αμοιβές, το ωράριο ή οι υποχρώσεις.

ΕΝΑΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ ΓΙΑ 20.000 ΑΤΟΜΑ

Για προχειρότητα κάνει λόγο και η Ένωση Ιατρών Νοσοκομείων Αθηνών - Πειραιώς (ΕΙΝΑΠ), υποστηρίζοντας ότι για να λειτουργήσει σωστά η ΠΦΥ χρειάζονται σχεδιασμός, επαρκή κονδύλια, Κ.Υ αγροτικού και αστικού τύπου οργανωμένα, πλήρως στελεχωμένα με σύγχρονο εξοπλισμό, με οικογενειακό γιατρό, 24ωρη εφημερία και φυσικά δωρεάν για τους κατοίκους της χώρας.

"Το νομοσχέδιο που ψηφίζεται τις μέρες αυτές δεν καλύπτει όλο τον πληθυσμό, παρά μόνο το 1/3. Στις Το.Μ.Υ τρεις εργαζόμενοι θα καλύπτουν 10.000 πληθυσμό, με πιμερομηνία λήξης των μονάδων αυτών αφού χρηματοδοτούνται για 2 + 2 χρόνια από το ΕΣΠΑ. Θα λειτουργούν ως πραγματικός "κόφτης" για την πρόσβαση στα νοσοκομεία και όχι ως διευκόλυνση των ασθενών. Επίσης, τα προαναγγελλόμενα κέντρα υγείας θα καλύπτουν τεράστιες πληθυσμιακές ομάδες αφού θα αντιστοιχεί ένας καρδιολόγος για 20.000 πληθυσμό ή ένας ουρολόγος για μεγαλύτερο αριθμό πληθυσμού και φυσικά δεν θα εφημερεύουν σε 24ωρη βάση, τονίζει η ΕΙΝΑΠ.

"Η κυβέρνηση όχι μόνο δεν δέχθηκε καμία από τις προτάσεις μας, αλλά έκανε ακόμα πιο αντιδραστικό το νόμο. Καλούμε τους νοσοκομειακούς γιατρούς και τους εργαζόμενους να αντιπαλέψουν αυτήν την καρικατούρα ΠΦΥ και να διεκδικήσουν δωρεάν υπηρεσίες από ένα αποκλειστικά δημόσιο, δωρεάν σύστημα υγείας, επισημαίνει η ΕΙΝΑΠ.

ΑΜΦΙΒΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΦΟΒΟΙ

Την ίδια στιγμή, σε άρθρο του, ο γενικός γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Γενικής Ιατρικής, Ευάγγελος Φραγκούλης, επισημαίνει ότι "το σχέδιο νόμου κατάφερε, εκτός από τις αντιδράσεις των ιατρών άλλων ειδικοτήτων, που ήταν εν πολλοίς αναμενόμενες, καθώς θίγονται κακώς κείμενα και παγιωμένα συμφέροντά τους (κόκκινο πανί το gatekeeping,

το οποίο όμως εφαρμόζεται σχεδόν σε όλη την Ευρώπη, καθώς συστήνεται στα κράτη μέλη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως το αποδοτικότερο μονοπάτι φροντίδας), να προκαλέσει μικτές αντιδράσεις και στους γενικούς γιατρούς, καθώς στους κόλπους μας κυριαρχούν τα ερωτηματικά, οι αμφιβολίες και οι φόβοι".

Παράλληλα, εξηγεί ότι οι υποβαθμισμένες υπηρεσίες ΠΦΥ που λαμβάνουν οι κάτοικοι της περιφέρειας θα παραμεληθούν ως έχουν, καθώς το σχέδιο νόμου αναφέρεται αποκλειστικά στις αστικές περιοχές. Επίσης, διερωτάται εάν είναι εφικτή η δημιουργία 240 Το.Μ.Υ μέχρι τον Ιούνιο του 2018, κάτι για το οποίο στελέχη του ιδιωτικού τομέα υγείας θεωρούν ότι κινείται στη σφαίρα του ανεφικτού, καθώς κι αν θα βρεθούν οι γιατροί που χρειάζονται για τη στελέχωσή τους.

Σύμφωνα με τον ίδιο, σιγή ασυρμάτου επικρατεί για τις επιμέρους παραμέτρους της σύμβασης των γιατρών με τον ΕΟ.Π.Υ.Υ, γεγονός που προκαλεί ανησυχία, ενώ θα υπάρχουν αρκετοί γιατροί που θα θελήσουν να κάνουν σύμβαση με εξευτελιστικούς όρους υπό το φόβο να μείνουν εκτός συστήματος. Στην περίπτωση δε που οι γιατροί τηρήσουν αξιοπρεπή στάση και δεν δεχτούν τους εξευτελιστικούς όρους σύμβασης, έχει διαφανεί η απειλή αποκλεισμού τους από τη συνταγογράφηση. Συνεπώς, ΠΦΥ που στηρίζεται από το ξεκίνημά της σε φόβους, παράτυπες πληρωμές και απειλές είναι καταδικασμένη σε αποτυχία.

ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ

Το σχέδιο νόμου του υπουργείου Υγείας για την ΠΦΥ περιλαμβάνει τη δημιουργία 250 Τοπικών Μονάδων Υγείας σε 65 πόλεις της χώρας και προβλέπει μεταξύ άλλων:

- Σύσταση των Τοπικών Μονάδων Υγείας (Το.Μ.Υ.) ως αποκεντρωμένων μονάδων των Κέντρων Υγείας και στελέχωσή τους από μια Ομάδα Υγείας με βασικό πυλώνα τον οικογενειακό γιατρό.

- Οικογενειακός γιατρός μπορεί να είναι παθολόγος, ή γενικός γιατρός ή παιδίατρος υπάλληλος του σημερινού ΠΕΔΥ ή ιδιώτης συμβεβλημένος που δραστηριοποιείται στην περιοχή. Κάθε οικογενειακός γιατρός δεν μπορεί να έχει παραπάνω από 2.000 εγγεγραμμένους πολίτες.

- Όλοι οι πολίτες θα έχουν ηλεκτρονικό ιατρικό φάκελο που θα περιέχει συνοπτικό ιατρικό ιστορικό. Ο φάκελος θα καταρτίζεται από τον οικογενειακό γιατρό που θα έχει και την ευθύνη ενημέρωσή του.
- Θα υπάρχει συντελεστής ηλικιακής ομάδας σύμφωνα με τον οποίο θα αμείβεται ο οικογενειακός γιατρός. Δηλαδή όσο πιο ηλικιωμένοι, τόσο πιο πολλές ανάγκες έχουν, και τόσο περισσότερα χρήματα θα λαμβάνει ο γιατρός ανά ασθενή που εξυπηρετεί.

ΑΠΟ ΤΗΝ PRAKSIS ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Έκκληση για φάρμακα και εθελοντές γιατρούς

Το φαρμακείο και το πολυιατρείο της Praksis απευθύνουν έκκληση για φάρμακα
και εθελοντές γιατρούς, ώστε να εξυπηρετούν τους ασθενείς. ΣΕΛ 3

Έκκληση για φάρμακα και εθελοντές γιατρούς

Από την Praksis στη Θεσσαλονίκη

Tο πολυιατρείο της ανεξάρτητης μη κυβερνητικής οργάνωσης "Praksis" είναι πάντα πολυάσχολο. Στο κτίριο που στεγάζει τις υπηρεσίες της (κοινωνική, νομική, ιατρείο και φαρμακείο), στη συμβολή των οδών Αρκαδίουπόλεως 1 και Αγίου Δημητρίου, δεκάδες ασθενείς σε ανάγκη καταφθάνουν καθημερινά και οι ελάχιστοι γιατροί, κυρίως εθελοντές, προσπαθούν να εξυπηρετήσουν τα περιστατικά, παρέχοντας δώρεάν την πρωτόβαθμη ιατρική φροντίδα σε άπορους, ανασφάλιστους, μη έχοντες ΑΜΚΑ, πρόσφυγες και μετανάστες.

Το φαρμακείο της Praksis, εξίσου "πόλυσύγχρονο" προσπαθεί να συγκεντρώσει τα απαραίτητα φάρμακα για να εξυπηρετήσει και να υποστηρίξει το πολυϊατρείο και τους ασθενείς. Οργανωμένο ηλεκτρονικά, παρακολουθεί τις ελλείψεις στην αποθήκη και προσπαθεί να τις καλύψει, αναζητώντας δωρεάς από ιδιωτικά φαρμακεία, συλλόγους, την εκκλησία, από μεμονωμένους πολίτες και φορείς, από τα κοινωνικά ιατρεία, ακόμη και από άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις. Κατά περιόδους, όπως για παράδειγμα το καλοκαίρι, οι ανάγκες αυξάνονται σε όλες τις κατηγορίες φαρμάκων, αφού οι προσφορές μειώνονται, με κίνδυνο συχνά οι ασθενείς με χρόνιες παθήσεις να μένουν "μετέωροι".

Το 2016 το φαρμακείο εξυπηρέτησε 6.500 άτομα και το κόστος των φαρμάκων που χορήγησε σε ασθενείς σε ανάγκη ανήλθε στο ποσό των 200.000 ευρώ. "Οι ανάγκες το καλοκαίρι πάντα είναι αυξημένες, καθώς είναι η περίοδος που παρατηρούνται οι περισσότερες ελλείψεις, αφού οι προσφορές είναι λίγες" δήλωσε στα ΑΠΕ - ΜΠΕ η υπεύθυνη λειτουργίας του φαρμακείου της Praksis, Ειρήνη Τζιζλή, απευθύνοντας έκκληση για συγκέντρωση φαρμακευτικού υλικού στα γραφεία της οργάνωσης. Οι ανάγκες είναι μεγάλες και συνεχείς τόσο για τα ευρέως χρησιμοποιούμενα φάρμακα και τις αντιβιοτικές, όσο και για αυτά των χρόνων παθήσεων (αντιυπερτασικά, αντιδιοβιτικά, αντιαμπεταλικά, αντιλιπαρικά, γαστροπροστασίας, αντιφλεγμονώδη κ.α.), που αφορούν ενήλικες και παιδιά. "Ακόμη και τα ανοιγμένα φάρμακα -αυτά που έχουν τη μορφή χαπάν και δρι υγρών- δεν χρειάζεται να πετιούνται, μπορούν να χρησιμοποιηθούν, αρκεί να μην

έχουν λήξει" διευκρίνισε.

"Προσήλθε κάποια στιγμή ένας ασθενής με καρκίνο και έπρεπε να βρεθεί ένα συγκεκριμένο, ακριβό φάρμακο, το οποίο έπρεπε να του χορηγείται για μεγάλο χρονικό διάστημα. Δεν το είχαμε εδώ, έπρεπε να το αναζητήσουμε γιατί δεν υπήρχε άλλος τρόπος να του χορηγηθεί. Τελικά βρέθηκε από μια προσφορά ενός συλλόγου καρκινού και ειπώθηκε από την γενική ιατρική. Περισσότερες ειδικότητες σημαίνει καλύτερη εξυπηρέτηση και λιγότερες αναμονές. Υπάρχουν για παράδειγμα πολλοί ασθενείς με ορθοπεδικό πρόβλημα που περιμένουν μία εφδομάδα για να εξυπηρετηθούν" ανέφερε η κ. Τζιζλή.

Όπως διευκρίνισε, οι ασθενείς που καταβάνουν στο φαρμακείο βρίσκονται εξεκριβωμένα σε ανάγκη, ωστόσο, οι περιμένοντας είναι εδδομάδα για να εξυπηρετηθούν" ανέφερε.

Αντί τη στιγμή το πολυιατρείο της Praksis καλύπτει παθολογικά, παιδιατρικά, καρδιολογικά, ορθοπεδικά, ψυχιατρικά, οδοντιατρικά και οφθαλμολογικά περιστατικά, πρωτοβάθμιας φροντίδας, ωστόσο, εάν χρειαστούν ειδικές εξετάσεις ή άλλες ειδικότητες παραπέμπονται είτε σε νοσοκομεία, ή σε άλλους φορείς και συνεργαζόμενες ΜΚΟ (π.χ. Γιατροί του Κόσμου). Κρίνεται άμεση η ανάγκη εθελοντών σε παραπάτικο προσωπικό όπως νοσηλευτές και φυσιοθεραπευτές.

"Είχαμε περίσσον πριν ένα χρόνο ένα

γιατρούς" είπε ο συντονιστής της ιατρικής υπηρεσίας της Praksis, Αχιλλέας Σκορδάς, και πρόσθεσε ότι εάν περισσότεροι γιατροί πρόσφεραν έστω και δύο ώρες από τον χρόνο τους στην υπηρεσία αυτών των ανθρώπων, θα εξυπηρετούνταν μεγαλύτερος αριθμός ασθενών, πιο γρήγορα. "Το 70-75% των ασθενών είναι περιπτώσεις που καλύπτονται από την γενική ιατρική. Περισσότερες ειδικότητες σημαίνει καλύτερη εξυπηρέτηση και λιγότερες αναμονές. Υπάρχουν για παράδειγμα πολλοί ασθενείς με ορθοπεδικό πρόβλημα που περιμένουν μία εδδομάδα για να εξυπηρετηθούν" ανέφερε.

Αντί τη στιγμή το πολυιατρείο της Praksis καλύπτει παθολογικά, παιδιατρικά, καρδιολογικά, ορθοπεδικά, ψυχιατρικά, οδοντιατρικά και οφθαλμολογικά περιστατικά, πρωτοβάθμιας φροντίδας, ωστόσο, εάν χρειαστούν ειδικές εξετάσεις ή άλλες ειδικότητες παραπέμπονται είτε σε νοσοκομεία, ή σε άλλους φορείς και συνεργαζόμενες ΜΚΟ (π.χ. Γιατροί του Κόσμου). Κρίνεται άμεση η ανάγκη εθελοντών σε παραπάτικο προσωπικό όπως νοσηλευτές και φυσιοθεραπευτές.

"Είχαμε περίσσον πριν ένα χρόνο ένα

περιστατικό ενός τετράχρονου αγοριού που είχε εντοπιστεί σε έναν προσφυγικό καταυλισμό με άμεση ανάγκη. Είχαν παρατηρήσει οι εκεί εθελοντές ότι το παιδάκι κουραζόταν πολύ εύκολα στο παιχνίδι, δείχνοντας έντονα σημάδια κόπωσης. Έγινε μία πρώτη εξέταση σε κινητή ιατρική μονάδα και υπήρχε ακροαστικό εύρημα. Παραπέμφθηκε σε μας και διαπιστώθηκε καρδιολογικό πρόβλημα, μεσολαβήσαμε να γίνουν διάλογος για την πρόσβαση όλων σε προστά φάρμακα. Ως μέλος της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για Υπεύθυνη Έρευνα και Ανάπτυξη και Προστά Φάρμακα έχει συνυπογράψει κοινή διακήρυξη. Είναι μία πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία που αποτελείται από οργανώσεις και συλλογικότητες, οι οποίες επισημαίνουν γιατί το τρέχον μοντέλο έρευνας, παραγωγής και εμπορίας φάρμακων δεν καταφέρνει να παρέχει πρόσβαση στα φάρμακα σε όσους τα χρειάζονται και που προτείνει εναλλακτικά μοντέλα για φάρμακα που ανταποκρίνονται στις πραγματικές θεραπευτικές ανάγκες όλων των ανθρώπων με αποτέλεσματικότητα και ασφάλεια.

Σκορδάς.

ΠΗΓΗ: ΑΠΕ-ΜΠΕ

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

«Τομή» σε αντιλαϊκή κατεύθυνση

Το νομοσχέδιο για τη «Μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας» είναι ένα ακόμα «προαπαιτούμενο» για το οποίο θα αξιολογηθεί η κυβέρνηση από τους «θεσμούς» και τους επιχειρηματικούς ομίλους. Συνδέεται με τον «καημό» τους να διαμορφωθεί ακόμα πιο φτηνή η εργατική δύναμη, για να τονώσουν την ανταγωνιστικότητά και την κερδοφορία του κεφαλαίου.

Ολοι αυτοί που προσκυνάνε τον «εθνικό στόχο» της αναθέρμανσης της καπιταλιστικής οικονομίας συναίνουν ότι ο τομέας της Υγείας γενικότερα και της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) ειδικότερα, αποτελούν πεδίο περικοπών των δαπανών και των παροχών από το κράτος και τον ΕΟΠΥΥ. Θέλουν να περιοριστούν στο ελάχιστο, τόσο όσο να διατηρεί η εργατική δύναμη την ικανότητά της να μπαίνει στην παραγωγή προς εκμετάλλευση.

Το νομοσχέδιο, πράγματι, αποτελεί «τομή» στον τομέα της ΠΦΥ, αλλά σε αντιλαϊκή κατεύθυνση, αφού είναι «κομμένο και ραμμένο» να υπηρετεί τους παραπάνω στόχους. Πρόκειται για «τομή» - στην κατεύθυνση των αντιλαϊκών μέτρων των προηγούμενων κυβερνήσεων - που ανέλαβε να υλοποιήσει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ. Άλλωστε, δεν είναι τυχαίο ότι κυβέρνηση και κόμματα που στηρίζουν την ανάπτυξη με ατμομηχανή τους επιχειρηματικούς ομίλους, προσπαθούν να συγκαλύψουν τη στρατηγική τους σύμπλευση σε δευτερεύουσες αντιπαραθέσεις, σε ζητήματα «ικανότητας» και «αποτελεσματικότητας» υλοποίησης αυτής της αντιλαϊκής πολιτικής.

Είναι πολύ χαρακτηριστικό ότι το «τσουνάμι» των περικοπών στις κρατικές παροχές υπηρεσιών Υγείας, τα πλαφόν και η αύξηση των πληρωμών από τους ασθενείς, οι καταργήσεις, συγχωνεύσεις δημόσιων μονάδων ΠΦΥ, οι τεράστιες ελλειψεις σε προσωπικό και εξοπλισμό, συνοδεύτηκαν από τα κόμματα αυτά με επιχειρηματολογία «καρμπόν», όπως το κριτήριο της «σχέσης κόστους - οφέλους», ο «εξορθολογισμός των δαπανών», η «αντιμετώπιση της σπατάλης», το «νοικοκύρεμα», η «θηκικοποίηση του συστήματος Υγείας» κ.λπ. Πρόκειται για μια καλά επεξεργασμένη επιχειρηματολογία που ενοχοποίει ακόμα και τις ελάχιστες κρατικές παροχές, στηρίζει την ανταποδοτικότητα και την ατομική ευθύνη.

Ελάχιστες και ανεπαρκείς υπηρεσίες... «καθολικά και ισότιμα»

Η κυβέρνηση προπαγανδίζει ότι τα λαϊκά στρώματα θα «απολαύσουν» ένα «ολοκληρωμένο σύστημα πρωτοβάθμιας περιθωρίου που θα παρέχει υπηρεσίες Υγείας καθολικές και ισότιμες για όλους». Η «καθολικότητα και η «ισότιμη πρόσβαση» που ισχυρίζεται ότι εξασφαλίζει η κυβέρνηση δεν σημαίνει τίποτα άλλο από το ότι... καθολικά και ισότιμα τα λαϊκά στρώματα θα έχουν δωρεάν ελάχιστες και ανεπαρκείς υπηρεσίες ΠΦΥ. Υπηρεσίες και παροχές που είναι σε όλο και μεγαλύτερη διάσταση από τις τεράστιες δυνατότητες της επιστήμης, της τεχνολογίας, της παραγωγικότητας, από την ύπαρξη ενός σχετικά μεγάλου αριθμού υγειονομικών όλων των ειδικοτήτων.

Η κυβέρνηση προβάλλει τη δημιουργία των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ΤοΜΥ) ως μια επιπλέον «δομή» που αποκεντρώνει και ενισχύει ακόμα περισσότερο το δημόσιο σύστημα ΠΦΥ. Αυτές οι μονάδες θα απαρτίζονται από έναν Γενικό Γιατρό ή Παθολόγο και Παιδίατρο, που θα αποτελούν τον οικογενειακό γιατρό στην ενήλικες και τα παιδιά. Επίσης, θα υπάρχει ένας νοσηλευτής και ένας διοικητικός υπάλληλος. Η κάθε μία ΤοΜΥ θα έχει στην ευθύνη της 10.000 - 15.000 άτομα και θα εργάζονται σε δύο βάρδιες, από τις 8 π.μ. έως τις 10 μ.μ.

Με βάση τον αριθμό και τη σύνθεση αυτών των ΤοΜΥ, μόνο σαν αστείο ακούγεται ο ισχυρισμός της κυβέρνησης ότι θα παρέχουν υπηρεσίες πρόληψης, προαγωγής της υγείας στην οικογένεια, στα σχολεία, στους χώρους δουλειάς, στους χρόνιους πάσχοντες, προγραμματισμένη φροντίδα ενηλίκων και παιδιών, κατ' οίκον νοσηλεία, εκτίμηση ψυχικών νόσων, αντιμετώπιση οξέων προβλημάτων υγείας, καταγραφή επιδημιολογικών στοιχείων και πολλά άλλα που αναφέρονται στο νομοσχέδιο.

Ποιος θα τα κάνει όλα αυτά; Ο ένας Γενικός Γιατρός ή Παθολόγος μαζί με τον νοσηλευτή και τον διοικητικό για 2.000 τουλάχιστον ενήλικα άτομα; Ο ένας Παιδίατρος που θα έχει στην ευθύνη του 1.500 βρέφη και παιδιά; Ο ένας Οδοντίατρος που προβλέπεται να υπάρχει στο Κέντρο Υγείας θα α-

Το νομοσχέδιο για την ΠΦΥ είναι «κομμένο και ραμμένο» στους στόχους του κεφαλαίου, υπηρετεί το παραπέρα πετσόκομα των κρατικών κονδυλίων για την Υγεία και την Πρόληψη

σκεί υπηρεσίες πρόληψης και θεραπείας σε δεκάδες χιλιάδες πληθυσμού που αντιστοιχούν στην περιοχή ευθύνης του; Το μοναδικό «Κεντρικό Διαγνωστικό Εργαστήριο» που «μπορεί» να υπάρχει σε κάθε Διεύθυνση Υγειονομικής Περιφέρειας, και αν υπάρχει «υπορεί» και να εφημερεύει, θα καλύπτει τις ανάγκες δεκάδων και εκατοντάδων χιλιάδων του πληθυσμού μας περιοχής;

Τα Κέντρα Υγείας που προβλέπεται να «ιδρυθούν» με την αλλαγή της ταμπέλας των ΠΕΔΥ, ποιες ανάγκες ΠΦΥ θα καλύπτουν όταν δεν υπάρχουν γιατροί βασικών ειδικοτήτων, εργαστήρια κ.λπ. και μάλιστα θα εφημερεύουν και το βράδυ; Πολύ περισσότερο που οι γιατροί αυτών των Κέντρων Υγείας θα εφημερεύουν και στο νοσοκομείο αναφοράς και επιπλέον θα συμμετέχουν και στα ιδιωτικά απογευματινά ιατρεία των νοσοκομείων, προκειμένου να τονωθούν οι εισπράξεις, πουλώντας υπηρεσίες στους ασθενείς. Κατά τα άλλα, έχει το θράσος η κυβέρνηση να ισχυρίζεται ότι μεροληπτεί υπέρ της χρηματοδότησης των δημόσιων μονάδων Υγείας. Με αυτό εννοεί τις πληρωμές, άμεσες και έμμεσες, από τις λαϊκές οικογένειες όχι μόνο στις ιδιωτικές επιχειρήσεις στην Υγεία αλλά και στις δημόσιες μονάδες.

Ποιοις κοροϊδεύει τη κυβέρνηση όταν με τα παραπάνω δεδομένα οι γιατροί στις παραπάνω δομές είναι ζήτημα εάν θα προλαβαίνουν ακόμα και να συνταγογραφούν και το πολύ - πολύ να κάνουν και κάποια στοιχειώδη εξέταση;

Ο εκμεταλλευτικός χαρακτήρας του καπιταλισμού αντίθετος με την πρόληψη για το λαό

Η κυβέρνηση προπαγανδίζει ότι οι ΤοΜΥ αποτελούν επιπλέον ενίσχυση της δημόσιας ΠΦΥ. Πρόκειται για κοροϊδία, διότι αυτό θα ίσχυε εάν αποτελούσαν αποκεντρωμένες μονάδες ενός αναπτυγμένου κρατικού συστήματος ΠΦΥ με επαρκή σε αριθμό, σε στελέχωση και εξοπλισμό Κέντρων Υγείας που θα μπορούσαν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες ανάγκες της πρόληψης, θεραπείας και αποκατάστασης, εξειδικευμένα κατά φύλο, ηλικία, πάθηση, έγκαιρα και αποτελεσματικά κοντά στον τόπο κατοικίας, σπουδών, άθλησης, εργασίας κ.λπ. Κάτι τέτοιο, όμως, όχι μόνο δεν υπάρχει αλλά αντίθετα με τη κυβερνητικό σχέδιο ενισχύεται ως καρικατούρα και υποκατάστατο «σύστημα» ΠΦΥ.

Η κυβέρνηση συχνά αναφέρει ότι τα χάλια που υπάρχουν στην ΠΦΥ οδηγούν τους ασθενείς στα νοσοκομεία, αλλοιώνοντας το δευτεροβάθμιο χαρακτήρα τους. Την ίδια στιγμή, με το νομοσχέδιο προβλέπει την ίδρυση νοσοκομείου στην Κάρπαθο με το κλείσιμο όμως του Κέντρου Υγείας που υπάρχει και τη μεταφορά του προσωπικού στη νέα μονάδα. Ουσιαστικά, δίνει το «σινιάλο» στο λαό ότι θα έχει Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας η Νοσοκομειακή όχι όμως και τα δύο μαζί. Δεν χρειάζεται να έχει κανείς ιδιαίτερες γνώσεις για να αντιληφθεί ότι οι γιατροί στο νέο νοσοκομείο, που θα πρέπει να αντιμετωπίσουν επείγουσες ή προγραμματισμέ-

νες εισαγωγές, να περιθάλψουν τους νοσηλευόμενους και να εφημερεύουσαν, λίγο έως καθόλου θα μπορούν να ασχοληθούν με τις ανάγκες της ΠΦΥ. Δεν πρόκειται για κυβερνητικό «λάθος» ή ανεπαρκή εκτίμηση. Αντανακλάται η συνολική αντίληψη και πολιτική όσον αφορά την Υγεία από το αστικό κράτος και τις κυβερνήσεις του. Δηλαδή, ότι η ανάπτυξη της ΠΦΥ που ο βασικός της πυρήνας είναι η πρόληψη και πριν απ' όλα πρέπει να απευθύνεται στους υγείες πριν αρωστήσουν, είναι ανεπίτρεπτο «κόστος» και «σπατάλη». Εδώ, βέβαια, κόβουν παροχές και αισάνουν τις πληρωμές στους ασθενείς, προκειμένου να «κοστίζουν» λιγότερο στο κράτος και στα ασφαλιστικά ταμεία, θα «ξοδευτούν» για τις υγείες που συνιστούν.

Ο εκμεταλλευτικός χαρακτήρας αυτού του κοινωνικού οικονομικού συστήματος είναι σε αντίθεση με την ουσία της ΠΦΥ για τα λαϊκά στρώματα, δηλαδή την Πρόληψη. Οταν στο πλαίσιο της καπιταλιστικής οικονομίας επιδεινώνονται συνολικά οι όροι ζωής της εργατικής τάξης, των λαϊκών οικογενειών, στα ζ

ΦΩΣ ΣΤΗΝ ΑΚΡΗ ΤΟΥ ΤΟΥΝΕΛ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ

ΑΛΕΞΙΑ ΣΒΟΛΟΥ

Mε την Ελλάδα να επενδύει μόλις το 5% του ΑΕΠ στην υγεία και να παραμένει ουραγός στη ζωτική αυτή κοινωνική δαπάνη μεταξύ των κρατών-μελών του ΟΟΣΑ, καθώς άλλες χώρες επενδύουν από 7% έως 9%, δεν υπάρχουν πλέον περιθώρια για άλλα οριζόντια μέτρα που θα δυσκολεύουν ακόμη περισσότερο την πρόβαση των ασθενών στα φάρμακα και ειδικότερα στα ακριβά καινοτόμα –και αναντικαταστατικά φάρμακα. Μετά τον οάλο που προκάλεσε στους συλλόγους ασθενών αλλά και στην επιοτημονική κοινότητα π ψήφιση του νέου νόμου 4472/2017 και ειδικότερα οι διατάξεις του άρθρου 89, που προσωρινά στέρησαν από τους καρκινοπαθείς τη δυνατότητα να ενταχθούν σε προγράμματα πρώιμης πρόβασης του ΕΟΦ από τα οποία εξαρτάται η επιβίωσή τους, η Αριστοτέλειος εξαναγκάστηκε σε άτακτη υπαναχώρηση, δικαιώνοντας το ρυπό που υποστηρίζει πως «κι ο Άγιος φοβέρα θέλει». Έτοι, μπροστά στη μαζική κινητοποίηση και τις έντονες αντιδράσεις της Εταιρείας Ογκολόγων Παθολόγων Ελλάδας, της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου και του Συλλόγου Καρκινοπαθών ΚΕΦΙ, ο υπουργός Υγείας εξέδωσε εγκύκλιο με την οποία θα μπορούν να εισάγονται στη χώρα και να αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ οικεύασματα που αφορούν νόσους απειλητικές για τη ζωή ή νόσους που μπορούν να προκαλέσουν ανίκεστο βλάβη στην υγεία, ανεξάρτητα αν έχουν περάσει ή όχι από το «φίλτρο» της θετικής λίστας. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται ότι οι ασθενείς δεν θα στερηθούν τα ενδεικνύόμενα για τη θεραπεία τους φάρμακα. Στη σχετική εγκύκλιο Υγείας διευκρινίζει ότι η διάταξη εφαρμόζεται μόνο κατόπιν εξαπομικευμένης κρίσης από την Ειδική Επιτροπή Θετικής Λίστας, βάσει αυστηρών επιστημονικών κριτηρίων, δηλαδή του ιστορικού, των εργαστηριακών εξετάσεων, των στοιχείων παρακλινικού ελέγχου του ασθενούς και τεκμηριώντων βιβλιογραφικών αναφορών ως προς το αιτούμενο

φάρμακο. Οι ασθενείς και οι θεράποντες γιατροί τους διευκολύνονται για την υποβολή της σχετικής αίτησης και του φακέλου, καθώς μπορούν να την υποβάλουν ακόμη και πλεκτρονικά μέσω της ειδικής πλεκτρονικής διεύθυνσης που δημιουργήθηκε για τον οκοπό αυτόν στον ΕΟΠΥΥ, στο expositivelist@eopuy.gov.gr. Για τα φάρμακα που δεν έχουν τιμολογηθεί και δεν κυκλοφορούν ακόμη στην Ελλάδα εξακολουθεί να εφαρμόζεται η ειδική διαδικασία των έκτακτων εισαγωγών μέσω ΙΦΕΤ, ανά περιστατικό.

Σε ό,τι αφορά το πρόσφατο παρασκήνιο, από τη στιγμή που ψηφίστηκε ο νόμος 4472/2017, θέτοντας νέα εμπόδια στην πρόβαση των ογκολογικών ασθενών στα νέα καινοτόμα φάρμακα, έσπασε το συνάμι οντιδράσεων. Από την πλευρά της, η Ζωή Γραμματόγλου, πρόεδρος του Συλλόγου ΚΕΦΙ, επισήμανε πως ο σύλλογος δέχτηκε το περαιούμενο δίμηνο πολλά τηλεφωνήματα από καρκινοπαθείς που πήγαν να πάρουν από τον ΕΟΠΥΥ τα εγκεκριμένα από τον ΕΟΦ μέσω του καθεστώτος πρώιμης πρόβασης φάρμακά τους και δεν τα κατάφεραν, διότι «ισχύει πα το νέο νόμος». Ανάμεσά τους πάντα και αρκετές ασθενείς με μεταστατικό καρκίνο μαστού, που είδαν τις ελπίδες τους να σβήνουν, καθώς έχασαν (προσωρινά) τη δυνατότητα να ενταχθούν σε πρόγραμμα πρώιμης πρόβασης νέας καινοτόμου θεραπείας. Το πρόβλημα που αναδύθηκε από τις αρχές του περαιούμενου Ιουνίου δεν αφορούσε μόνο τη συνέχιση των θεραπειών αλλά και την έναρξή τους, χωρίζοντας τους ασθενείς σε ομάδες διαφορετικών ταχυτήτων, αυτών που πρόλαβαν και αυτών που δεν πρόλαβαν, λόγω του νέου νόμου. Φυσικά μια τέτοια διάκριση συνιστά κατάφωρη παραβίαση των δικαιωμάτων των πολιτών της χώρας μας, όπως αυτά απορρέουν από το ελληνικό Σύνταγμα. Επιπλέον, εκθέτει τη ζωή των ασθενών συμπολιτών μας σε κίνδυνο. Η πρόεδρος του Συλλόγου ΚΕΦΙ και οι εκπρόσωποι της ΕΟΠΕ και της ΕΛΛΟΚ γενικής ζήτησαν να εξαιρεθούν τα αντινεοπλαστικά

“

«Ο καταγιομός από τα τηλεφωνήματα ασθενών που δέχτηκε ο Σύλλογος ΚΕΦΙ το τελευταίο διάστημα αντικατοπτρίζει το τραγικό αδιέξοδο με το οποίο βρέθηκαν αντιμέτωποι πολλοί καρκινοπαθείς».

Ζωή Γραμματόγλου, πρόεδρος του Συλλόγου Καρκινοπαθών ΚΕΦΙ Αθηνών

φάρμακα από τον νόμο, τονίζοντας ταυτόχρονα πως αναγνωρίζουν τις αδυναμίες της οικονομίας της χώρας και δεν ζητούν την άκρη εγκρισης των πάντων. «Όμως τα νέα ακριβά αποτελεσματικά φάρμακα (που έχουν εγκριθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό ή πρόκειται να εγκριθούν μέσα στο προσεχές διάστημα) πρέπει να είναι διαθέσιμα με ιατρικά κριτήρια για δοσούς τα έχουν πραγματικά ανάγκη. Δεν είναι αποδεκτό να κοστολογείται και να ουμψυφίζεται με δημοσιονομικά κριτήρια η ζωή των ασθενών με καρκίνο» έλεγαν μεταξύ άλλων οι ανακοινώσεις από τους ουλόγους ασθενών και τους επιστημονικούς φορείς. Αντιπροσωπεύοντας την αίσθηση αποκατάστασης του δικαιου, η ΕΟΠΕ εξέδωσε ανακοίνωση, στην οποία αναφέρονται τα εξής: «Με την εφαρμογή της σχετικής ειδικής διάταξης γίνεται η αρχή για να διορθωθεί η κατάφωρη αδικία που υπέστησαν ασθενείς κατατασσόμενοι σε κατηγορία δύο ταχυτήτων, δηλαδή σε αυτούς που είχαν πρόβαση σε φαρμακευτικά προϊόντα απαραίτητα για θετική εξέλιξη της νόσου τους και σε εκείνους που δυστυχώσαν σεν είχαν λόγω χρονικών συγκυριών (την ψήφιση του νέου νόμου). Η ταχύτητα των πολιτών αφορά σε ισοπολιτεία, ισονομία και ισογορία, θεμελιώδη συνταγματικά δικαιώματα, και υποχρέωση όλων εμάς να τα προστίθουμε. Η ενέργεια αυτή αποτελεί ένα πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση της εξατομικευμένης αξιολόγησης και θεραπευτικής προσέγγισης και ευελπιστούμε να γίνει η αφετηρία για παρόμοιες πράξεις στο μέλλον, πάντα με γνώμονα το ουμφέρον του ασθενούς. Η ΕΟΠΕ δεσμεύεται για την περαιτέρω προσπάθεια απόροκοπτης πρόσβασης των ασθενών σε καινοτόμες θεραπείες με ευρύτερη εφαρμογή συστημάτων αξιολόγησης και μεγιστοποίησης του κλινικού οφέλους (magnitude of clinical benefit), όπως ορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Ιατρικής Ογκολογίας (ESMO) και μέχρι την ανάδειξη και ενεργοποίηση της Ελληνικής Υπηρεσίας Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας (HTA)».

**Να δούμε το φάρμακο
ως θεραπευτικό εργαλείο**
Ανάλυση του Τάκη Γεωργακόπου-
λου για την καλλιέργεια μιας νέας
κουλτούρας στη φαρμακευτική δα-
πάνη **σελ. 18**

Να δούμε το φάρμακο ως θεραπευτικό εργαλείο

Η φαρμακευτική δαπάνη ν' αποτελεί αποτίμηση των συνταγογραφικών επιλογών και εργαλείο διαμόρφωσης νέων συμπεριφορών.

Του Τάκη Γεωργακόπουλου*

Mέχρι σήμερα, και σε όσες εκδηλώσεις έχω μετάσχει με τη θεσμική ιδιότητα του αντιπροέδρου του ΕΟΠΥΥ, ακούω το ίδιο «μότο»: Η Ελλάδα έχει τη χαμηλότερη κατά κεφαλή και ως ποσοστό του ΑΕΠ, δαπάνη για το φάρμακο.

Ειλικρινά εξοργίζομαι όταν το φάρμακο και τη χρήση του, τα μετράμε με «χρηματιστηριακή μεζούρα».

Σε αυτές τις συζητήσεις, όπου κατά κανόνα κυριαρχεί ο οικονομισμός, είναι αναμένομενο να εστιάζονται οι συζητήσεις στους «δείκτες κατανάλωσης» των φαρμάκων κι όχι στην αναγκαιότητα τους ως θεραπευτικών εργαλείων του γιατρού, προς όφελος των ασθενών.

Φρονώ ότι η αποτίμηση της φαρμακευτικής δαπάνης πρέπει να αποτελεί αποτύπωση των συνταγογραφικών επιλογών και εργαλείο διαμόρφωσης νέων συνταγογραφικών συμπεριφορών των γιατρών.

Ως τώρα, συζήτηση για τις συνταγογραφικές επιλογές των γιατρών δεν έχω ακούσει να γίνεται, ή γίνεται πολύ περιορισμένα, ίσως επειδή δείχνει πιο «τζογαδόρικη» μία συζήτηση περί τα οικονομικά της υγείας, ανάγοντας έτοι τον όρο «φαρμακευτική δαπάνη» σε καθοριστικό παράγοντα κατανάλωσης των φαρμάκων, έως -θα «λεγα- και τροποποιητή της συμπεριφοράς των γιατρών.

Καταγράφει στην «Έποχή», 23/7/17 η Τζέλα Αλιπράντη, την άποψη του Δημήτρη Πανταζή, διευθύνοντα σύμβουλον του ΙΦΕΤ, πως «για πρώτη φορά δημιουργήθηκε επιτέλους μία επιτροπή για την παρακολούθηση της φαρμακευτικής δαπάνης... και συζητούν για θέματα που θα έπρεπε να είχαν λυθεί εδώ και 30 χρόνια στην Ελλάδα».

Σε συνέχεια αυτής της διατύπωσης, ας μου επιτραπέν κάποιες επισημάνσεις.

Στην Ελλάδα παρατηρείται, εδώ και χρόνια, μία εγγενής απροθυμία καταγραφής και αποτύπωσης της συμπεριφοράς και των θεραπευτικών επιλογών των γιατρών.

Παρατηρείται, επίσης, μία εγγενής (αλλά επερκαθοριζόμενη) απροθυμία ποιοτικού και ποσοτικού ελέγχου των φαρμακευτικών σκευασμάτων που χρησιμοποιούνται είτε στον ιδιωτικό, είτε στο δημόσιο τομέα υγείας.

Με δεδομένη την κατάσταση που επικρατεί στις θεραπευτικές επιλογές των γιατρών, πώς να αποτιμήσεις και σε τι θα ωφελήσει (μόνο) η αποτίμηση της φαρμακευτικής δαπάνης;

Θεραπευτικά πρωτόκολλα που να εφαρμόζονται αυστηρά μέσω του συστήματος συνταγογράφησης δεν υπάρχουν. Τώρα έγινε το πρώτο βήμα, από το υπουργείο υγείας, για τη συστηματική διαμόρφωσή τους.

Διαγνωστικά πρωτόκολλα που να αποτύπωνται στον ηλεκτρονικό φάκελο του ασθενή, επίσης, δεν υπάρχουν, αφού δεν υπάρχει ηλεκτρονικός φάκελος υγείας.

Έτοι, το να αποτιμάς μόνο την εξέλιξη και διακύμανση της φαρμακευτικής δαπάνης, μπορεί να είναι χρήσιμο δημοσιονομικά, αλλά φαντάζει ουτοπία αν θελήσουμε αυτή τη διαδικασία να τη μετατρέψουμε σε πολιτική συμπεριφοράς των γιατρών.

Ίσως θα έπρεπε να εστιάσουμε την προσπάθεια νέας πολιτικής φαρμάκου, εκεί όπου διαμορφώνεται ο νέος γιατρός και η συνταγογραφική του συμπεριφορά.

Εμπειρία υπάρχει. Πολιτική τόλμη χρειάζεται, να «εκπαιδευτούν» συνταγογραφικά οι εκπαιδευτές των νέων γιατρών.

Διότι η ειδίκευση των νέων γιατρών πρέπει να γίνεται με επιστημονικό πρόγραμμα και κανόνες, με μεθοδικότητα και σεβασμό στον ασθενή, αλλά και στο δημόσιο χρήμα.

Κρατικός παρεμβατισμός στα φάρμακα

Κι έπειτα έρχεται η σειρά των μεγάλων συμφωνιών, όπως αυτή που «έκλεισε» πρόσφατα ανάμεσα στην επιτροπή διαπραγμάτευσης του ΕΟΠΥΥ και στη φαρμακευτική βιομηχανία για τα ακριβά φάρμακα της ηπατίτιδας.

Το ζητούμενο, όμως, σε αυτή την περίπτωση δεν είναι μόνο οι συμφωνίες, αλλά το πόσο έχει δυνατότητα το κράτος και η κυβέρνηση και το υπουργείο Υγείας και οι εποπτευόμενοι φορείς, όπως ο ΕΟΠΥΥ, να παρεμβαίνουν για λογαριασμό του κράτους και υπέρ των ασθενών σε τέτοια κρίσιμα ζητήματα. Η πράξη έδειξε πως υπάρχει η πολιτική βούληση να μπει σε τάξη η φαρμακευ-

τική δαπάνη. Κι είναι μοναδική ευκαιρία, τώρα που ο ΕΟΠΥΥ αποτελεί μοναδικό αγοραστή υπηρεσιών υγείας, να δρομολογήθουν διαδικασίες που θα αναδείξουν το ρυθμιστικό ρόλο του κράτους στην πολιτική του φαρμάκου και θα οδηγήσουν σε τιμές φαρμάκων προστίτες σε κάθε ασθενή. Διότι το φάρμακο δεν μπορεί να αποτελεί εμπορευματικό μέσο, αλλά εμπορεύσιμο θεραπευτικό μέσον, κοινωνικό εργαλείο στα χέρια του κάθε γιατρού.

Αυτή η πολιτική πρέπει να αποτελεί πάγια πολιτική κάθε κράτους, που θα καθορίζει τους όρους της αγοράς, αντί η αγορά να καθορίζει την πολιτική υγείας του κράτους.

Αξιολόγηση θεραπευτικών σκευασμάτων

Τα φάρμακα πρέπει να αξιολογούνται συνεχώς από εσωτερικούς κρατικούς μηχανισμούς και στη φάση της κατανάλωσης τους, στην περίοδο της διάθεσής τους στους ασθενείς, κι όχι μόνο πριν την αδειοδότησή τους.

Αυτή η διαδικασία ελέγχου πρέπει να

αφορά σε κάθε σκεύασμα με θεραπευτική ένδειξη και χρήση.

Τέτοια σκευάσματα αποτελούν και τα λεγόμενα Σκευάσματα Ειδικής Διατροφής (ΣΕΔ) που έχουν κατακλύσει την αγορά τα τελευταία χρόνια, χωρίς, ωστόσο, να υφίστανται κανένα ποιοτικό έλεγχο ως προς το περιεχόμενο και τη θεραπευτική δράση τους.

Κυκλοφορούν στην αγορά με γνωστοποίηση εμπορίας στον ΕΟΦ και έπειτα διεκδικούν αποζημίωση από τον ΕΟΠΥΥ.

Τώρα είναι ίσως η ευκαιρία αλλαγής πολιτικής και αναδιαμόρφωσης της αγοράς υγείας, με στόχο να ξεκαθαριστεί τι είναι πραγματικά χρήσιμο ως θεραπευτικό είδος. Σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια ο ΕΟΦ πρέπει, και μπορεί, να παίξει σημαντικό ρόλο, με την τεχνογνωσία που διαθέτει στον προσδιορισμό της θεραπευτικής αποτελεσματικότητας αυτών των σκευασμάτων.

Κι η Ελλάδα, ταυτόχρονα, πρέπει να παρέμβει πιο βαθιά, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκεί όπου διαμορφώνονται οι πολιτικές διακίνησης και εμπορίας των διατροφικών σκευασμάτων, αλλά και των λεγόμενων συμπληρωμάτων διατροφής, υπαγορευμένες κυρίως από την βιομηχανία που παράγει αυτά τα σκευάσματα. Τέτοια παρέμβαση της χώρας μας μπορεί και να οδηγήσει σε σύγκρουση με επιχειρηματικά συμφέροντα, αλλά αξίζει να την τολμήσουμε γιατί θα αναδείξει ότι κρύβεται πίσω από αυτή τη βιομηχανία που επιβαρύνει δίχως ουσιαστικό θεραπευτικό διατροφικό όφελος τα δημοσιονομικά μιάς χώρας.

Μία τέτοια σύγκρουση απαιτεί να είμαστε (και είμαστε) προετοιμασμένοι επιστημονικά, αλλά και πολιτικά, και το όφελος που θα πετύχουμε θα είναι πολλαπλάσια κοινωνικό από το διαφημιζόμενο (σαν «θεραπευτικό»).

* γιατρός, αντιπρόεδρος ΕΟΠΥΥ